

MINDSZENTI LAP

ELŐFIZETÉSI ÁR:

Egész évre 2 frt — kr.
Fél évre 1 frt — kr.
Negyed évre — frt 50 kr.

VEGYES TARTALMU HETILAP. MEGJELEN VASÁRNAP.

SZERKESZTŐSÉG és KIADÓ HIVATAL

Weisz Ignác nyomdájában, hová a lap szellemi részét illető közlemények, előfizetési- és hirdetési díjak küldendők.

HIRDETÉSEKET

nyilatéteri közleményeket a kiadó hivatal jutányos ár mellett közöl.

Előfizetési felhívás.

Lapunk fenállásának harmadik negyedévébe lép mai számunkkal. Rövid multra hivatkozhatunk. E rövid pályafutás — melyet lapunk idáig tett — tekintettel a kezdet nehézségeire, melyekkel egy oly lapnak, minő a mienk is, a szó szoros értelmében küzdeni kell, — reményt nyujt arra, hogy a nagyérdemű közönségnek idáig tapasztalt szives támogatása mellett tovább is organuma fog maradhatni a mindszerinti kulturának.

Van a minden szép és jóért lelkesedő közönségünkben annyi ítélőképesség, minélfogva belátja azt, hogy a lapot nem a kenyérkereset czimén tartjuk fenn s annak szellemi munkásai tisztán a közjót s községünk haladását tartva szem előtt, irnak s fáradnak.

A kezdet nehézségei daczára is adott programunkat híven betartottuk. Nem személyeskedtünk, ha itt ott szavunkat feleméltük, tettük azt diszkrétén, de mindig azon czélzattal, hogy a közjót tehetségünkhöz képest előmozdítsuk.

De a nagy közönség is méltatta a közjóra törekvő munkásságunkat, mert a helyi viszonyokat mérlegelve, elég támogatásban részesített.

Lapunk előfizetési díja, tekintve főleg azt, hogy mellékletül minden számhoz a „**Babszem Jankó**“ illusztrált élelő lapot is csatoljuk, a minimumra van leszállítva, ez is eléggé tanuskodik, hogy lapunkat sokkal nemesebb motivumok alapján tartjuk fenn, mint pusztá nyereszkesedési s kenyérkereseti vágy.

Megjegyezzük, hogy ez időszerinti előfizetési felhívásunk nem szól azon t. előfizetőinknek, kik a régi „Mindszent-Szegvár és Vidéke“ előfizetői sorából léptek át lapunk előfizetői közé, mert azok előfizetési ideje most nem jár le, majd negyedévök lejártakor bátrak leszünk tisztelettel szives figyelmüket lapunk utján felhívni.

S ez uttal azon tisztelt előfizetőinket kérjük tisztelettel előfizetésük

megujítására, kik lapunk keletkeztekor, vagyis május 14-én eszközölték az első negyedi előfizetésüket.

Lapunk előfizetési ára marad a régi, vagyis a „*Babszem Jankó*“ humoros lappal egyetemben:

Egész évre 2 frt — kr.

Fél évre 1 frt — kr.

Negyed évre — frt 50 kr.

Előfizethetni a helybeli nyomdában.

Szives támogatást kér

Weisz Ignác
szerkesztő s kiadó.

Járásbiróság.

Az e hó 2-án tartott rendes havi képviseleti ülésen azon indítványnyal lépett fel egyik községi bizottsági tag, hogy indítson a község mozgalmat arra nézve, hogy községünk járásbiróságot nyerjen.

Az indítványt nem ejtette el a közgyűlés, sőt a nyiból mondhatjuk, hogy magáévá tette, amennyiben a december havi közgyűlésen az indítványnyal tüzetesen óhajt foglalozni. Nem akarunk a közgyűlés elé vágni, midőn az ügyet itt szellőztetjük, csak eszmecsere gyanánt monduk el az ügghöz szóllólag egyet-mást.

Hogy is állunk ma e járásban? értjük a járásbirósági kerületet.

Járásbiróságunk van Szentesen, négy biróval s az ezeknek megfelelő segédzemélyzet s egyéb apparátussal.

E birósághoz tartozik Szentés: 31,000 lélelkel; Mindszent 9800 és Szegvár 7000 lélelkel, Derekegyház 1000, Mágócs 2800 s Fábían mintegy 600 lélelkel. Vagyis mintegy 52,000 lélel van a szentési járásbiróság területén.

Ha Mindszent járásbiróságot nyerne, akkor feltevő, hogy Szegvár s Derekegyháza ide csatolhatnák, maradna a szentési járásbiróság területen körülbelül 34,000 lélel.

A földrajzi fekvést véve irányadóul, Mindszenthez csak a fentebb említett két község csatolható, mert

Mágócs és Fábían községeknek a tőlük távol eső Mindszent semmiesetre se biztositana semmiféle előnyt Szentés felett. A Tisza tuli oldaláról ide csatolni egyes községek nem felelne meg azok érdekeinek a mai viszonyok közt s tekintettel a tiszai átkelésre, zajlások idején a közlekedes csak bénítólag hatna amazok jól felfogott érdekeire s csak akkor lehetne szó a Tisza ellenkező oldalán fekvő községek idekebelezéséről, ha velök állandó hiddal volnánk összekapcsolva.

Tekintetbe véve tehát úgy a lélekszámot, mint a földrajzi fekvését a szentési járásbiróság területén fekvő községeknek, alig képzelhetjük más-kép — egy esetleges új járásbiróság szervezése esetén — a felosztást, mint úgy, hogy a régi kerülethől Mindszenthez Szegvár és Derekegyháza csatolhatik.

A lélekszámot véve tekintetbe, aránytalan lenne a felosztás, mert a szentési járáshoz még egyszer annyi lélekszám tartoznék, mint a tervbe vett új járáshoz s így a birói személyzet kétfelé osztásával a kérdés megoldható nem volna, mert az új járásban két biró megtalálná a maga dolgát, de a régi birósághoz két biró — véleményünk szerint — elégtelen volna arra, hogy nehéz feladatát a közérdeknek megfelelőleg megoldhatná.

Csak úgy véljük a dolgot megoldhatónak, ha a személyszaporitással járó költségek viselésére tudjuk a magas kormányt rábirni.

Ha azon kérdést vetjük fel, hogy egyáltalán van-e szükség egy új biróságra nálunk? mást alig felelhetünk, mint azt, hogy elkerülhetlenül szükség nincs. Van vasutunk, köves utaink készülőben vannak s így teljesen hozzáférhető közönségünknek járásbirósága Szentesen, nem úgy, mint eddigelé, hogy csak maga s jószága egészségének kockáztatásával juthatott be birósághoz télviz idején.

Ha pedig az érem másik oldalát tekintjük, azt t. i., hogy lakosságunknak felette sok ügye-baja van ma a járásbiróságnál s tekintetbe vesszük a

nagy idővesztetést, melylyel a Szentesre való járáskelés összekötve van, egész határozottsággal állíthatjuk, hogy községünk s szomszédaink területén egy járásbíróagra igen is van szükség.

Igaz, hogy szegvári s derekgyházi szomszédaink inkább gravitálnának Szentesre, mint ide, mert ott vásárlást eszközölhetnek s egyéb dolgokat végezhetnek. De ettől eltekintve, a bíróságnál levő ügyük csak hamarabb véget érne a tervbe vett bíróság szervezetével, mint ma, midőn óriás munkahalmaz nehezedik a bíróság vállaira s az ügydarabok huzamosabb idő alatt nyerneik elintézését.

De midőn járásbíróagot akarunk létesíteni, egy — másutt talán melékkérdés, de nálunk főkérdés — lép előtérbe s ez az, hova helyezni a bírósági hivatalt? hol lakték a személyzet? Ez maga nem kevesebb fejtöréssel jár, mint a járásbíróag megszerzése! Itt bérházak nincsenek s még csak elképzelni se tudjuk, hogy egy bírósággal járó személyzet itt állásának csak némileg is megfelelő lakást kaphatna.

Egyebekben azt tartjuk, sok minden létesült már községünkben, miről azt hittük, hogy annak létesülése a lehetetlenség világába tartozik. Hátha mégis az ez időszert beláthatlan akadályok dacára is sikerülni fog járásbíróaggal gazdagodni községünknek. Azt mondják: „nincs lehetetlenség, csak tehetetlenség!“

Vetéseink s a gabonaárak.

A hosszú szárazság, mely oly makacsul tartotta magát az egész októberen át, a gazdálkodó közönséget bizonyos aggodalommal tölti el a jövő termést illetőleg.

Zöld vetésünk nincs, hogy mikor lesz, azt a természet titkos tátyola fedi. Vannak vetések, mik csirázásnak indultak s a szárazság következtében egy állapotban vesztegelnek. Van kilátás arra is, hogy sok vetés kiszántás alá kerül a tavaszon.

Azon megyékben, mikről azt mondják, hogy az ország magtárai, általában rosszak a vetések s mégis nem pendül a gabona ára s ebből kifolyólag a jószágvásárok is lehető legrosszabbak. Budapesten az utóbbi napokban néhány krajczárral emelkedett a gabona ára. Vajmi vékony vigasztalás ez ránk nézve, kiknek silány termésünk volt.

Hogy a lefolyt héten mikép állott a gabonaüzlet, úgy a fővárosban, mint a vidéken s a tengenrentuli azon vidékeken, melyek a magyar terményeknek konkurrenciát szoktak nyitni, a következőkben ismertetjük:

Budapesten a száraz időjárás a határidőpiacot megszilárdította s úgy a buza mint a rozs ára emelkedett. Véleményvásárlásokat nagyobbára novemberi buzában eszközölnek. A hozatalok is gyöngébbek, a malmok pedig élénkebb vételkedvet tanúsítottak. Az üzlet további fejlődésére most csak az időjárás lehet befolyással. A külföld lanyha magtartása, a lisztüzlet gyöngesége, a helyben beraktározott készletek terjedelme, a kontreminek adhatna igazat. A kőszárapiaczon a magasabb határidőjegyzések hatása alatt a malmok buza iránt ma jobb vételkedvet tanúsítottak. A kínálat nem mondható ugyan bőnek, azonban elég jó s szerb buzából is nagyobb mennyiségek kerülnek piacra. Finom hazai árúból keveset kínál-

nak. Az árak 5 krral emelkedtek, a forgalom 30.000 mm.-t tesz (ebből 6500 mm. szerb áru.) A hazai buza legdrágább jegyzése 8.30 frt, a legolcsóbb 7.50 frt 3 hónapra helyben. Rozsot ma inkább a kivitel részére vásároltak, a helyi fogyasztás tartozkodó. A árak nem változtak. Debreczenben 5.77 és féltől — 5.80 frtot, Nagy-Károlyban 5.70 frtot, Er-Mihályfalván 5.77 és fél frtot, Uj-Fehértón 5.77 frtot fizettek. Budapesti paritásra 6.10—6.25 frt, helyben 6.35 forintot jegyeztek. Takarmányárpáért 6 frtig, zabért 5.40 frtig fizetnek. Tengeri kocsiba téve, ó áru 5.50 frt, új tengeri promtáru 4.35 frt, november—februárra 4.55—5.60 frton jegyezik budapesti paritásra. Bécsben is a szárazság szilárdította meg a piacot. Berlinben apadtak a hozatalok, mire a buza ára 1 márkával drágább lett. Párisban lanyha volt az irány. Londonban az árak nem változtak. Liverpoolban a buzát $\frac{1}{4}$ centtel drágábban fizették.

New-Yorkból táviratozzák, hogy a gabonapiacok forgalma az egész Unióban a lefolyt október hónap folyamán normális volt; a főbb piacokon a buzakészletek 1.4 millió hektoliterrel növekedtek, ellenben a kukoricakészletek jóformán semmiféle változást nem mutatnak. A különbség az utóbbi időben csupán az, hogy egy hét alatt a kukoricakészlet közel fél millió hektoliterrel csökkent. A csökkenés mindenesetre feltűnő jelenség, annál inkább, mert az az általános vélemény, hogy a termés jól sikerült. A buzáról tudva van immár, hogy a termés közel 60 millió hektoliternyi különbözetet mutat a múlt évvel. Az amerikai Egyesült Államok buzatermését 705—710 millió hektoliterre becsülik. Míg azonban a buzaafölösleget a börzén 70 millió hektoliterre taksálják, a kukoricafölösleg aligha üti meg ezt a mennyiséget, figyelembe véve a múlt évről fennmaradt készleteket is, mert a farmerek az idén az állattenyésztés fejlesztését tűzték ki célul. A buza- és ku-

TÁRCZA.

Emlékezés régiokról.

Ama nagy tudósnak, professor Hatvaninak életéből némely töredékek:

(Folytatás.)

— Kérem alázatosan tiszteletes uramat méltóztasson nekem valmit rendelni, mondá Füzési, egy beteg deák a mi tudakosunkhoz.

— Kihez jött most domine?

— Tiszteletes professor uramhoz.

— Hát nem tudja domine, hogy a professor csak tanít s nem gyógyít?

— Igen de tiszteletes professor ur egyszerismind doktor is.

— No csak, domine, most menjen el és jöjjön hozzám, mint doktorhoz: akkor fogok praescribálni; de most, qua professor, nem cselekszem. Erti domine...

— Csak gondold el, így panaszkodott Füzési Szilvásinak, egy meghitt barátjának, csak gondold el, micsoda kicsufolással végezte!... „Es most, domine, innen csak takarodjon el, azután jöjjön vissza; mint doktor fogok praescribálni: de most, qua professor, ennyire le nem ereszkedem...“

— Ej semmi az.

— Micsoda megvettetés lappang itt minden szóban.

— Felejtél el.

— Akármibe kerül, megboszulom.

— Te ezt nem teheted. Tudod a kis fekete könyvet?

— Jó éppen az által töltöm ki boszsumat. Annak az átkozott fekete könyvnek a kezembe kell kerülnie.

— De mi módon? Az a muzeumba van elrejtve valahol.

— Akárhol van. Ugy is mindig az auditoriumban a katedraban felejté a kulcsát. Holnap egy másikkal felcserélem.

— Azt ha észreveszi, még rosszabbul lesz a dolgod.

— De nem veszi észre. Holnap nem haza, hanem a professori gyűlésbe fog menni. Míg ott lesz az alatt a kis fekete könyvet elő fogom keresni. Akkor aztán...

— Bolond vagy te; nem tudod, mit beszélsz.

Füzési csakugyan szerencsésen kezére játszotta a muzeum kulcsát és siet a mi tudakosunk házához. Oh mely hiába igyekezett őt tartóztatni a csendesebb természetű Szilvási! Hiába terjesztette elébe a lehető veszedelmet: siket volt. Sőt azt is csak sok kérés után ígérte meg, hogy a könyv kinyitására lehetetlenséget kíván.

Csendesen ment be a mi tudakosunk udvarába, még csendesebben lopta be magát a muzeumba, a hol sok keresés után végre csakugyan megtalálta egy ócska biblia tokban a kis könyvet a min úgy megörült, hogy gondolni sem lehet. Kezébe

vette. Ki akarja nyitni; de gondolkozóba esett, mintha már előre érezte volna a veszedelmet. Kétszer tette vissza a maga helyére, de a bosszuállástól indítatván, ismét fölvette és — kinyitotta.

A rabblelkek lassu szél formában előlebegtek és parancsolatját kérték.

Füzési úgy érezte magát, mintha veder vizet öntöttek volna rajta végig.

— Mit parancsolsz?

— Azt, hogy valamennyi lószőr van a világon szedjétek össze és hasogassátok pipaszárnak.

A rabblelkek nagy sikoltással jelentették ki kívánságának lehetetlenségét.

Erre Füzési megbátorodván, hogy az időt sokáig ne vesztesse, midőn a rabblelkek másodsor, számtalanszor kérdezték, hogy mit parancsol; azt parancsolja, hogy e házban mindent összerontsanak és pusztítsanak.

Meglett, de alig végezték el a rabblelkek a dulást, midőn magának estek és egy percz alatt diribról darabra marcangolták.

A mi tudakosunk siet haza, mert a kis ujján levő gyűrű szüntelen forgott.

Itt már igen jól teszi az olvasó, ha képzeletében, mily frapirt nyitotta be az ajtót a mi tudakosunk, midőn vélekedésén kívül nyitva találta azt; menyire meghökkent, látván a muzeumban a nagy pusztítást; mely halálos ijedséggel nézte a széjleszaggatott testnek még gőzölő

koriczakészletek mennyisége a következő volt:

	buza	kukorica
	millió hektoliterekben	millió hektoliterekben
1899. okt. 28-án	17.20	4.80
" " 21-én	16.99	4.73
" " 14-én	16.55	5.27
" " 7-én	15.57	5.62
" szept 30-án	14.75	4.36
" " 23-án	13.92	3.09
" " 16-án	13.76	2.84
" " 9-én	12.65	2.66
" " 2-án	12.20	2.36
1898 okt 29-én	5.50	9.10

E kimutatás eléggé jellemzi a helyzetet.

A kiviteli kedv nyomott; a malmok csak a napiszükségletre képest vásárolnak. Ugy tűnik fel a dolog, mintha a kereskedői világ mély szunnyadásba merült volna s mintha nem fogyna a gabonakészlet, mintha nem ennének az emberek. Szóval oly kínos helyzet állott elő a gabona piacokon, mely méltán lehangelje a gazdálkodó közönséget.

Csak a jó remény táplál mindenkit, hogy talán változik a helyzet s éppen azért e reményben őrzi mindenki termését, hátha e közeli időszak változtat a nyomott helyzeten s egy szebb jövő hajnala pittymallik fel azokra, kik a jobb árak reményében tartózkodnak most potom árért gabnáikat a piacra vetni.

VEGYESEK.

— **Olvasóink figyelmébe.** Lapunk mellékletének: a „Babszem Jankó“-nak kiadásában a „Babszem Jankó tréfás gyűjteménye“ czimen egy igen mulattató, ilusztrációval ellátott füzet jelent meg, melyet olvasóink 10 krért helyben a nyomdában és lapunk kihordójánál

darabjait s milyen sok idő kívántatott arra, hogy magához térjen.

Hogy ez a siralmas romlás az ő vigyázatlanul felháborított rabelkeinek munkája: arról nem kételkedett, de azt nem tudta, mi adott arra alkalmatosságot. Mire nézve a földön heverő kis könyvet elővévén, hívja a rabelkeket és őket a szoros inquisitió alá vevén, midőn az egész dolog mivoltát megértette, a lázadás indítóit keményen megbüntette. Némelyeket keményen megpirongatta, másokat boszorkányos vasvesszejével megfenyítette, egy-néhányat fogságra ítelt. Sőt voltak olyanok is, kiket a temető kertbe s az akasztófaik környékére számkivetett, hogy ott a tudatlan csöszöket és együgyű utasokat ijesztenék. Ez meglévén, az eltépett testet összerakta és midőn benne Füzest megismerte, sajnálta a gondatlan ifju vigyázatlanságát, de már rajta nem segíthetett. Hogy a dolog titokban maradjon: két lelket az összerakott testbe parancsolt, a kik a már kiköltözött emberi léleknek rollóját vinnék legalább az exameneken, melyek már a következő nap beállottak.

Az examenek folytak. Füzesi, vagyis inkább az ő testében lappongó két zsellérlélek eminensen felelt, úgy hogy közönségesen megdicsérvődött.

Szilvási éppen a háta megett ült és valami darab írást kért a pseudo Füzestől, de az rá sem ügyelt. A szegény Szilvási még csak álmodni sem tudta, hogy

megszerezhetnek. Vidéki olvasóink 2 drb 5 krajczáros bélyeg beküldése ellenében portómentesen kapják meg a füzetet.

— **Katalin-bál.** Az „Iparosok és Kereskedők Köre“ az idén is megtartja a szokásos Katalin-bálat, mely is az előjelekből itélve fényes sikerű lesz. Ez alkalomra a kör a következő meghívót bocsájtotta ki: „Meghívó. A mindszenti „Iparosok és Kereskedők Köre“ 1899. évi november hó 26-án (vasárnap) saját helyiségében könyvtára javára zártkörű Katalin-bálat rendez, melyre kívül czimzett urat és becses családját tisztelettel meghívja a rendező-bizottság. Belépti-jegy: Előre váltva személyenkint 50 kr., — este a pénztárnál 60 kr. A tánc kezdődik este fél 8 órakor. A megvett jegyek számából a szünet alatt 3 kihuzatik és ezeknek tulajdonosai egy-egy értékes tárgyat fognak nyerni. Jegyeket a meghívottak előre válthatnak: Büchler Gébor-, Weisz Ignác- és Schwartz Ignác urak kereskedéseiben. Az előre váltott jegyek este a pénztárnál előmutatandók.“

— **Elített pénzhamisítók.** Ismeretes olvasóink előtt azon pénzhamisító bandának letartóztatása, mely még a múlt évben történt s melynek mindszenti, szentesi és szegedi egyének voltak a tagjai. Ezek ügyében e hó 9-én ítélkezett a budapesti kir. törvényszék, mely szerint pénzhamisítás büntetésének kísérlete miatt Kálmán Gergelyt 3 évi, László Kis Jánost 2 évi fegyházra, Héjja Lajost egy évi és Bozsó Jánost egy évi és hat havi börtönre ítélte. A többi vádlottat pénzhamisításra irányuló szövetségben mondották ki bűnösnek s ezért Borsi Sándort 2 évi, Pardi

nem az ő barátja az, kitől az írást kérte. Megújítja ismét kérését, azt gondolván, hogy előbbeni sugva mondotta szavát nem értette. De a pseudo-Füzesi rá sem hallgat. Odahajlik tehát a füléhez és belé sugja:

— Add ide az írásodat, az istenre kérlek!

Mihelyt kimondotta az isten nevét: egyszerre két sárkányvérrel pettyegtetett vipera színü bagoly repült ki rémitő sikoltással a pseudo-Füzesi száján s egyszerre mintha puskaporral vetették volna széjjel, úgy elszóródott minden tagja. A halálbaglyok egy szempillantásig feljebb-alább repkedtek, mignem a kőfalak megnyilván, kirepültek.

Az egész auditorium bámult a rémitő tüneményen. A mi tudakosunk tartván a rossz következtéstől, az öklével a katedrát megütötte s óh csudállatos ökölopás!... a Füzesi széjjeloszlott tetemei eltűntek és oly vastag feledékenység lepte meg az egész exameni sokaságot, hogy minden fejtörése mellett is, senki rá nem emlékezhetett, hogy mi vala a csoda, a min akkor is bámultak. Ilyen ereje van az ökölnek.

A boldogtalan Füzesinek tetemei a kollegium fundamentomának legalsóbb részeibe rakattak le.

M. Anekdotakincs.

Imrét, Fodor Istvánt és Fekete Ignácot egy-egy havi fogházra ítélték.

— **Ipartestület.** Két év óta kísért az ipartestület megalakításának eszméje iparosaink között. Egy ízben, még Nyiry szolgabíró ur itt léte alkalmával, tartatott is ez ügyben értekezlet, de eredménytelenül. Az iparosoknak Tary István főszolgabíró urnál történt tisztelegésük alkalmával a főszolgabíró ur szóvátette az ügyet. S így most ismét felszínre került iparsainkra nézve ezen igen üdvös eszme megvalósítása. Természetesen vannak az iparok között, kik idegenkednek az ipartestület létesítésétől, nagy anyagi tehertől tartva. Ezek tévedésben vannak. Az ipartestület működése sokkal üdvösebben hat minden egyes iparosra és az ipar fejlesztésére, semhogy évi 1—4 forint tagsági díj nagy tehernek volna tekinthető. Midőn üdvözöljük iparosaink azon elemeit, kik az ipartestület eszméjét folyton felszínen tartják, kívánatosnak tartanók, ha ez ügyben a megvalósulás iránt is lépéseket tennének.

— **A mindszenti önszegélyző szövetkezetben** egy hat éves ciklus ez év végével lejár s ennek folytán a közgyűlés határozatából jövő 1900. év január 1-től kezdődőleg új ciklus nyitattik, ugyancsak 6 évre. Felhivatnak az érdekeltek, hogy ezen újabb ciklusra e hónap 15-ig irathatnak még részvényt, úgy a szövetkezet helyiségében a hivatalos napokon, mint minden igazgatósági tagnál. A részvény jegyzéskor beiratási díj czimen, minden egyes részvényre 25 kr. fizetendő.

— **Büvészeti előadás.** Nagy Sándor, ki községünkben többször tartott erő- és büvészeti előadást, e hó 9-én ismét előadást tartott nagy számú közönség előtt. Ma pedig Szegváron működik.

— **A szegvári országos vásár** f. hó 18., 19. és 20-án fog megtartatni, melyre mindenféle lábas jószág felhajtható.

— **Ludlopás és csalódás.** A lefolyt héten a nagyon korai órákban egy valaki nagy farka luddal vonult keresztül községünkben, a csanyi oldalról hajtván a ludfalkát. Nyugodtan terelte maga előtt az értékes zsákmányt egész a szegvári usztatói majorig, itt azonban malőr érte. Ugyanis éppen a majorból a legelőre hajtották a jószágot borju pásztor és kondás suhancok, kik megpillantva a ludakat terelő lányt, hozzá siettek, hogy bevett szokás szerint neki udvaroljanak. Uraias csalódás! a lánynak vélt alak nem volt lány, csak annak volt öltözve s némaságot színel. A kondás suhancok — mint gyanus emberről, — jelentést tettek a majorban, honnét a ludtolvaj üldözésére siettek. Látva a ludlopó az üldözőket, futásnak eredt, de a faluban sikerült őt elcsipni s a csendőrségnek átadni. Kisült, hogy az illece szegvári illetőségű fiatal ember, — állítólag iparos segéd. — A vizsgálat adatai szerint, már ily sporton más ízben is rajta-

kapatott. Allítólag kleptomániában szenved s a ludak eltüntetése terén speciálista.

— **Vizsgálat.** Mint tudva van, Csongrádon a 48-as párti polgárok kormánybiztost kértek, majd egy vizsgálatra kiküldendő bizottságot sarkalták a belügyminisztert. Ez kérelmüknek helyt adott s kiküldötte vármegyénk főispánját. Kinek kérére aztán a belügyminiszter ur rendelkezéséből kiküldetett egy miniszteri osztálytanácsos s egy miniszteri számtiszt. A vizsgálat Csongrádon véget ért, ugyan ezen vizsgáló bizottság Szentos városánál ejtette meg a vizsgálatot, mit e hó 9-én be is fejezett. A csongrádiak a vizsgálat tal nincsennek megelégedve s mint halljuk — a királyhoz készülnek deputációba. Jó dolguk lehet csongrádi szomszédainknak, mit igazol a sűrű kirándulás deputációkban, ehhez pénz kell!

— **Miként lehet a táviratok elveszése és elferdítése ellen védekezni?** A magyar kir. posta- és táviratigazgatóság a következő közlemény közzétételére kért fel bennünket: Az államkincstár a Táviratüzleti Szabályok 6 ik §-a értelmében nem vállal felelőséget és jótállást azon károkért, melyek a táviratok elveszése, elkésése vagy elferdítése következtében támadhatnak. Gondoskodott azonban arról, hogy a táviratozó közönség táviratainak kézbesítéséről a címzett hozzájárulása nélkül meggyőződhegy, illetve táviratát az elferdítés ellen biztosíthassa. Minthogy e módokat a nagy közönség — a mint a tapasztalat mutatja — nem igen ismeri, azokat a közönség érdekében alább közöljük: 1. Ha a táviratot küldő egyén arról akar meggyőződést szerezni, hogy távirata tényleg kézbesített-e, azt kétféle módon érheti el. Nevezetesen kaphat erről értesítést távirati uton vagy postán. Előbbi esetben táviratának címe elébe „PC“ jelzöt ír és a távirati értesítésért 10 szavu távirat díjának megfelelő összeget fizet; utóbbi esetben pedig a cím elébe „PCP“ jelzöt ír és a postai értesítésért 25 krt fizet. 2. Ha táviratát az elferdítés ellen kívánja biztosítani, a cím elébe „TC“ jelzöt ír, mely esetben távirata tartalmát az összes kezelő hivatalok egymásközt összeolvasás által egyeztetik. Az összeegyeztetésért az eredeti távirat díjának 1/4 részét kell fizetni.

— **Siketnéma városi képviselő.** Vác város képviselőtestületének közgyűlésén érdekes vita keletkezett. A városi tanács ugyanis bemutatta a legtöbb adófizető polgárok névjegyzékét s abban először szerepel Neumann Zsigmond gyáros, a ki siketnéma. Hosszu vita után ugy egyeztek meg, hogy a törvény csak az irni és olvasni tudást köti ki s minthogy Neumann ennek a feltételnek megfelel lehet városi képviselő. Valószínű azonban, hogy ebben az érdekes kérdésben a közigazgatási bíróság véleményét kéri ki.

— **Hány katona van a világon?** Az egész föld kerekén 5 millió 250 ezer tényleg szolgáló katona van. Világháboru esetén pedig 44 millió 250 ezer ember jutna fegyver alá a póttartalékosokkal és népfelkelőkkel együtt. Ha ezek ki akarnák irtani a többi embert, mindegyikükre 32 jutna, aztán egymást öldöshetnék. Ha valaki szemlét akarna tartani e nagy hadseregen s az egy vonalba volna felállítva és gyorsvonaton menne el előttük, egy napot venne igénybe.

CSARNOK.

Ötven év előtt.

1848. november 6. V. Ferdinánd Olmützben kelt és a kamarilla sugalmazta manifesztumában Kossuthot és társait felségárulóknak és hazaárulóknak nyilvánítja.

1848. november 7. V. Ferdinánd sokat ígérő proklamációt intéz a magyar földműves néphez, melyben az osztrák sereghez való csatlakozásra szólítja föl.

1848. november 8. Wetter, Damjanics generálisok és Rózsa Sándor szabad csapata Strázát megtámadja és beveszik a szerbek jól megerősített táborát.

1848. november 9. Kossuth Lajos a képviselőháznak jóváhagyását kéri Görgeinek hadi paracsnoi kinevezetéséhez, a mit a képviselőház megad.

1848. november 10. Fogarasi püspök hiába kéri Olmützben V. Ferdinándot a püspöki kar nevében, hogy a békét és mozgalmat alkotmányos uton állítsák helyre.

1848. november 11. Windischgrätz ismételten proklamációt ad ki, melyben a honvédtiszteket hódolásra hívja föl s az ellenszegülőket hadi törvényszékekkel fenyegeti.

1848. november 12. A temesváriaknak és a románoknak az aradiakhoz vonuló segítő csapatát Zurics Lippáról a temesmegyei Kövesd oláh falu felé nyomta.

* * *

Debreczenben mindenki doktor.

Csokonai Vitéz Mihály és Buday Ezsaiás között egyszer, barátságos beszélgetésben, az a kérdés is szóba került, vajon micsoda mesterember van Debreczenben legtöbb?

— Alkalmassint csizmadia, timár, vagy csagó, vélekedett a professzor, hanem ezt a statisztikának kellene kiderítenie, ha tudniillik volna Debreczenben statisztika. Csokonai elmosolyodott.

— Hát én minden statisztika nélkül is tudom, hogy Debreczenben legtöbb a doktor.

— Ugyao ne szóljon, édes öcsém uram! mondotta a tudós professzor. Hova gondol? Hiszen egész Debreczenben nincsen több hat orvosdoktornál, meg tizenöt kirurgusnál!

— Már pedig én csak azt vallom, hogy Debreczenben legtöbb a doktor és ha a nagytiszteletű ur nem állja, hát fogadjunk tiz font jó verpeléti dohányba, hogy nekem van igazam.

Budai Ezsaiás nevetve tartotta oda a tenyerét:

— Hát fogadjunk öcsém uram, már csak azért is, mert egy kis jó dohány mindig elkél a magamfajta szegény embernek.

— Holnap délben bebizonyítom a nagytiszteletű professzor urnak, hogy nekem van igazam, mondotta Csokonai és elbucszott a jeles tudóstól.

Másnap reggel jó vitéz Mihály bekötötte az orcáját fehér kendővel, mint a kinek a foga fáj és elindult a piac felé. Alig tette ki a lábát a házból, szemközt jö vele nemes Bisothka uram a gubásmes ter és az az első szava, hogy:

— A foga fáj a ténsurnak? Meleg hamut rá, nem segít egyéb.

Csokonai szépen megköszönte a jó tanácsot és Bisothka uram nevével együtt beleirta a könyvecskéjébe.

Alig megy tizenöt lépést, találkozik a seniorral, aki már messziről kiáltja:

— Hideget rá, Miska, hideget! Tapasztalásból tudom, mert nekem is sok bajom volt a kutya fogammal.

Vitéz Mihály ezt is szépen megköszönte és ugyancsak beleirta a könyvecskéjébe. Mig kiért a piacra, legalább is husz minden rendű jó embere akadt, a ki kérés nélkül is legott ajánlott valamit a czudar fogfájás ellen.

De a piacon kezdődött csak igazán a komendálás. A sok jó kofaasszony körülvette a poétát és szapora nyelvök forgott, mint a kerepelő:

— Zsálya használ arra!, nemzetes ur!

— De már csak jobb a körisbogár!

— Székfüölaj kell arra, Vitéz uram!

— De bizony fodormenta olaj!

— Majoránna olaj!

— Hallgasson kendtek, Sári néni! A fogfájásnak csak egy orvossága van: fekete kutya szőre, égett borba főve.

— No, én meg azt mondom, hogy a gözölés használ!

Igy és még százféléképen beszéltek a jó kofaasszonyok és Csokonai mindent följegyzett, a tanácsadók nevével egyben.

Mikor aztán a főbíró, a fiskus, a nó-tárius, meg még vagy ötven honorácior is elmondta, miként szabadulhat meg az ember a fogfájástól, szembe jö a poétával nagytiszteletű Budai Ezsaiás professzor uram és ráteszi a kezét Vitéz Mihály vállára:

— A foga bomlik öcsémuramnak?

Nohát én csak annyit mondok, hogy az ellen csak egy jó orvosság van: a borbély hideg vasa.

Csokonai ezt is följegyezte, aztán átadta a könyvecskét az érdemes tudósnak:

— Nagytiszteletű urammal együtt épp százhetvenkilenc doktorom akadt ma reggel es ha akarnám, lenne még ezer is.

Mert Debreczenben mindenki doktor. Kérem hát azt a tiz font jó verpeléti.

Azzal leoldozta képéről a kendőt.

— Nagy imposztor vagy öcsém, de igazad van, mondta nevetve Budai Ezsaiás csak legyen elég börböncéd, küldöm a dohányt és pedig husz fontot, mert megéri a tanulság, hogy milyen bolond tudákos állat az ember!

Népmozgalmi adatok a lefolyt hétről:

I

Házasságra lépett:

Molnár Pál Mária Terézzel.

Antal János Bánfi Etellel.

Székesi Pál Gémes Veronnal.

Zsótér Mihály Gurbó Apollóval.

II

Születtek:

Szunyi Erzsébet, Révai Erzsébet, Ferenczi Rozália, Szobácsi Veron, Gémes István, Elekes Francziska.

III

Meghaltak:

Suti Ferencz 74 éves gutaütés.

Halász Lajos 4 hónapos, bélhurut.

Gémes János 74 éves, aggkór.

Ferenczi Erzsébet 1 éves gyermek-aszaj.

Bok Erzsébet 2 hónapos.

Felelős szerkesztő és kiadótulajdonos.

Weisz Ignác.